

1978, 5. října – Sdělení VONS č. 42 o odročení hlavního líčení s Petrem Cibulkou, Liborem Chloupkem a Petrem Pospíchallem u Městského soudu v Brně obžalovanými z trestného činu pobuřování.

Dne 3. 10. 1978 se před senátem Městského soudu v Brně za předsednictví JUDr. Žižlavského konalo hlavní líčení v tr. věci proti Petru Cibulkovi, Liboru Chloupkovi a Petru Pospíchalovi (viz naše Sdělení č. 2 a č. 12¹ – Věra Cibulková byla mezitím propuštěna z vazby a trestní stíhání proti ní bylo zastaveno).² Všichni tři jsou od dubna 1978 ve vazbě a žaloba je viní z trestného činu pobuřování (§ 100/1a tr. z.), jehož se údajně měli dopustit tím, že rozmnožovali hudební nahrávky a literární texty a organizovali v bytech přátel vystoupení zpěváků. V rozporu se zákonem nebylo na P. Pospíchala pohlíženo jako na mladistvého, ačkoli se údajně trestné činnosti dopustil před dovršením 18 let věku. Obžalovaní před soudem rozhodně popřeli, že by se dopouštěli trestné činnosti. V průběhu líčení podali obhájci L. Chloupka a P. Pospíchala návrh na propuštění svých mandantů z vazby. V odpoledních hodinách soud hlavní líčení přerušil a po poradě odročil další projednávání případu na neurčito, aniž uvedl důvody svého rozhodnutí (což je postup přinejmenším neobvyklý) a aniž zaujal stanovisko k návrhu obhájců na propuštění L. Chloupka a P. Pospíchala z vazby (což měl podle zákona učinit).

Ačkoliv jednání soudu bylo veřejné, byli do soudní síně vpuštěni jen rodiče obžalovaných. Přátelům obžalovaných, kteří se v počtu 20–30 k líčení dostavili, zabránili příslušníci SNB ve vstupu do soudní budovy, zjišťovali jejich totožnost, fotografovali je a šest z nich předvedli a vyslechli. Další čtyři pražští přátelé byli při návratu z Brna zadrženi u Velkého Meziříčí, vyslýcháni a přinuceni podrobit se osobní prohlídce a prohlídce vozu. Zástupce Amnesty International, dr. Wolfgang Aigner z Vídně, který se chtěl procesu zúčastnit jako pozorovatel, byl zadržen při příchodu k soudní budově a propuštěn až po ukončení soudního jednání.

Dalšímu výsledku a prohlídce byl podroben též při překračování československo-rakouských hranic.³

Výbor pokládá postup proti P. Cibulkovi, L. Chloupkovi a P. Pospíchalovi za zvláště otřesný případ justiční svévole. Jsou stíháni výlučně za projevy kulturního zájmu a aktivity, na které mají plné právo nejen podle čs. ústavy a přijatých mezinárodních paktů, ale i podle elementárních norem civilizované lidské společnosti. Bez ohledu na výsledek procesu je již sama šestiměsíční vazba odčinitelným příkořím, spáchaným na těchto třech mladých lidech.

Výbor konstatuje:

Mnozí čs. kulturní a vědeckí pracovníci – včetně některých členů Výboru – provádějí obdobnou „trestnou činnost“ v daleko větším rozsahu než naši tři mladí brněnští přátelé, aniž by za ni doposud byli trestně stíháni.

P. Cibulka a spol. jsou nevinnými oběťmi nejen v právním, ale i v politickém smyslu; oběťmi, které jako neznámé a bezbranné byly vybrány za tím účelem, aby se tvrdý postup vůči nim stal precedentem, hrozbou celé československé neoficiální kultuře a současně zkušebním kamenem reakce mezinárodní veřejnosti.⁴

Nezvyklý průběh hlavního líčení i mimořádná a protizákonná opatření proti zainteresované veřejnosti ukazují, že si státní moc není jista přesvědčivostí svého vlastního stanoviska.

Vyzýváme proto domácí i mezinárodní veřejnost, aby důrazně vystoupila proti bezpráví, páchaném na třech mladých lidech – již proto, že s jejich osudem se možná rozhoduje i o příštím osudu československé kultury.⁵

Informace o Chartě 77, r. 1, 1978, č. 11, s. 19.

POZNÁMKY

¹ Dokumenty č. 2 a 12. K případu viz dále sdělení VONS č. 40, 48, 55, 64, 69, 70, 123 a 157, dokumenty č. 40, 48, 55, 64, 69, 70, 124 a 158.

² K tomu viz více sdělení VONS č. 99, dokument č. 99.

- ³ Proti porušování zásady veřejnosti při projednávání případu během hlavního líčení byla podána skupinou československých občanů stížnost k Nejvyššímu soudu ČSSR. LP, Sb. VONS, inv. č. 50, sign. IV/11, kart. 16.
- ⁴ Společenskou záruku za Petra Cibulku nabídla soudu Jazzová sekce dopisem svého místopředsedy Karla Srpa z 26. 10. 1978. LP, Sb. VONS, inv. č. 50, sign. IV/10, kart. 16. Proti postupu bezpečnostních složek vůči občanům při procesu s P. Cibulkou a spol. protestoval v dopisu z 11. 10. 1978 předsedovi Městského soudu v Brně Janu Žižlavskému Jiří Müller. Tamtéž, sign. IV/9, kart. 16.
- ⁵ O případu informovali také mluvčí Charty 77 ve své zprávě o postizích a soudní perzekuci signatářů Charty 77 z 8. 10. 1978. CÍSAŘOVSKÁ, Blanka – PREČAN, Vilém (eds.): *CHARTA 77: Dokumenty 1977–1989*, sv. 1, Praha 2007, s. 168–170. Dále viz otevřený dopis mluvčích Charty 77 Ladislava Hejdánka a Marty Kubišové a Výboru na obranu nespravedlivě stíhaných generálnímu tajemníkovi Organizace spojených národů Kurtu Waldheimovi a hlavám signatářských zemí Závěrečného aktu Konference o bezpečnosti a spolupráci v Evropě obsahující zprávu o činnosti Charty 77 a VONS a o případech politické perzekuce v Československu, dokument č. 1132.